

Miljöhistoriska fallstudier

Som miljöhistoriker är målet ofta att ge en bakgrund till problem för att samhället ska kunna ta mer informerade beslut. Om SCA bestämmer sig för att försöka återställa ett naturområde genom plantering av träd frågar sig miljöhistorikern vilken typ av landskap det har varit innan och - om det nu var skog - varför träden försvann från första början. Om Kramfors kommun bygger ett reningsverk i Ångermanälven för att förbättra vattenkvalitet blir frågan hur det kommer sig att det är så mycket gifter och kemikalier i vattnet från första början. När orsakerna är kulturellt betingade eller en del av befintliga samhällliga processer är det kanske andra lösningar som behövs för att lösa problemet.

På kurshemsidan finner du ett antal olika teman kring vilka det finns miljöhistoriska processer, eller händelser, som på olika sätt visar konsekvenser av mänskligt agerande. Läs på om de olika förslagen och fundera på vad du tycker verkar mest intressant. Du kommer i grupp fördjupa dig i vald fallstudie för att sedan presentera resultatet vid ett tillfälle under kursen. På seminariet den 18:e september väljer du ett tema och blir indelad i en grupp.

1. Jordbrukshistoria och matsäkerhet
2. Urbaniseringen och dess effekter
3. Jaktens historia - om hållbarhet
4. Ekologi och miljömedvetenhet – idéhistoria kring hållbarhetsdiskursen
5. Skogens miljöhistoria
6. Nationsbygge och nationalparken som idé - naturvård
7. Den industriella revolutionen – erövringen av naturen
8. Naturkatastrofer, epidemier och krisberedskap
9. Vattenhantering och hydrologi

Uppgiften

Tanken med detta grupparbete är att ni ska fördjupa er i ett miljöhistoriskt problem. Arbetet kopplas till det första och tredje kursmålet då studenten skall:

- *”Redogöra för olika samhällens och kulturers relation till, och nyttjande av naturen.”*
- *”Utifrån ett miljöhistoriskt perspektiv redogöra för och diskutera de mest framträdande av den moderna tidens (1700- 1900- talens) utmaningar, diskurser och idéer inom hållbarhetsområdet.”*

När ni väljer en fallstudie så vill vi att ni begränsar er till 1700- talet till idag. Oavsett tema (ex. jakt, jordbruk, urbanisering osv.) kommer ni beröra samhällens relation till naturen och hur man har utnyttjat den. Vi vill även att ni förbereder en frågeställning om hållbarhet och dess innebörd till ert specifika tema. Detta ska ni diskutera i slutet av redovisningen.

Under er presentation så redogör ni först generellt kring det tema ni valt, ex. jordbrukets eller naturvårdens utveckling sedan 1700- tal, för att därefter gå in mer specifikt på ett lämpligt avgränsat område. Det kan vara ett lands jordbrukspolitik eller naturvårdspolitik. Det kan även handla om en stads samhällsplanering, eller ett lands krisberedskap vid naturkatastrofer om man har utgått från urbaniseringens historia eller kriser och naturkatastrofer som fallstudie.

Instruktioner:

- Steg 1: Börja med att läsa in er på den litteratur som finns angiven i er fallstudie under ”Material”. Detta ger er en ingång till själva temat. Redan nu kan ni fundera i gruppen på en intressant avgränsning som rör ert tema.
- Steg 2: Därefter väljer ni fritt material och artiklar som ni hittar på bibliotek eller internet, som relaterar till ert tema. **Tänk på källkritiken!**

Syftet med steg 1 och 2 är att ni ska bilda er en övergripande uppfattning om det undersökta samhällets relation till naturen. Fundera på vilken relation samhället har haft till det tema som ni undersöker, ex jakt, naturvård, matproduktion osv genom historien.

- Steg 3: Ni väljer ett avgränsande område/problem som rör er fallstudie med en tydlig och intresseväckande frågeställning. Det problem ni väljer att titta närmare på ska avgränsas från 1700- talet till idag.
- Steg 4: Gör en kort miljöhistorisk analys av frågeställningen med hjälp av dessa frågor: Vad är problemet? Vilka orsaker finner ni? Vilka konsekvenser har detta, både i dåtid och nutid? Notera att ni **inte** ska komma fram med förslag på lösningar eller dylikt. Ni presenterar bara en frågeställning utifrån temat ni valt, och diskuterar er fråga under gruppredovisningen.

Ni sammanfattar era punkter inför redovisningen. Under själva redovisningen kommer ni diskutera det tredje kursmålet utifrån frågan: ”hur är vald frågeställning/tema kopplad till ämnet miljöhistoria samt dagens diskurs om hållbarhet”? Förebered er ett/flera svar på denna fråga.

Tid för redovisning är mellan 12 till 15 minuter! Precis som i en uppsats börjar ni brett och smalnar av mot slutet i er presentation:

- *Introduktion (4-5 min)*: Ni presenterar ert ämne övergripande utifrån frågeställningen i steg 1 och 2. Ni sammanfattar helt enkelt vad ni lärt er av litteraturen. Utgå från utvecklingen sedan 1700- tal.
- *Presentation av problemet (5-6 min)*: Nu presenterar ni er avgränsade frågeställning och redogör för problemet, dess orsaker och konsekvenser.
- *Reflektion av problemet (3-4 min)*: Nu återkopplar ni ert avgränsade problem till det tredje kursmålet och frågeställningen om hur er studie är kopplad till ämnet och diskursen om hållbarhet. Ni redogör för varför detta är viktigt att undersöka vidare, att komma fram till en lösning.

Opponering

Under redovisningen kommer ni alla bli tilldelade varsin grupp att opponera, dvs. efter gruppen är klar med sin presentation är det den opponerade gruppens uppgift att ställa första (kritiska) frågan. Därefter inbjuds de resterande grupperna till allmän diskussion. Tid för detta 10 -15 minuter.

Lycka till!

Henrik & Ewa